

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

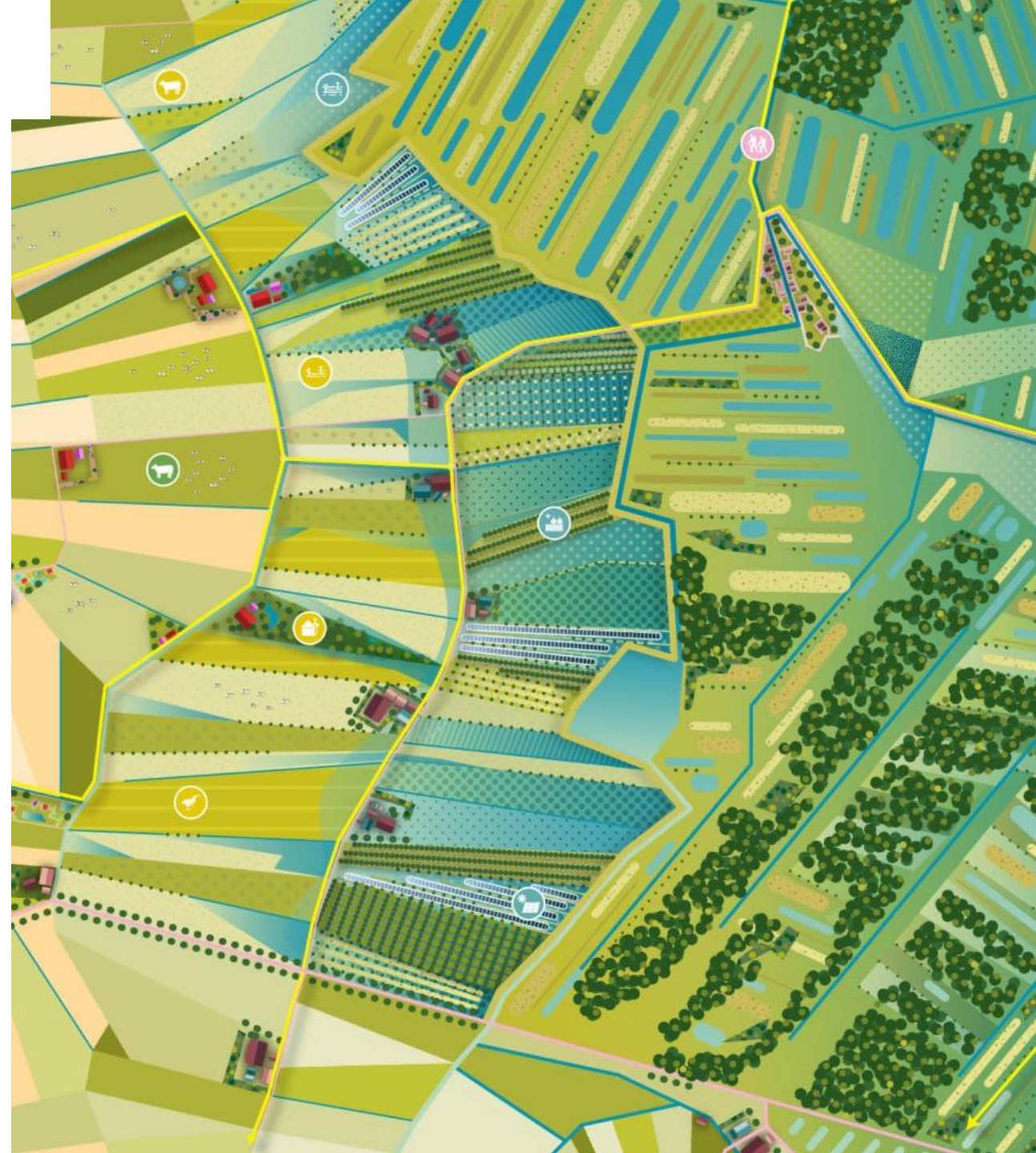
Zonering rond Natura 2000-gebieden

Webinar voor medeoverheden

6 juli 2026

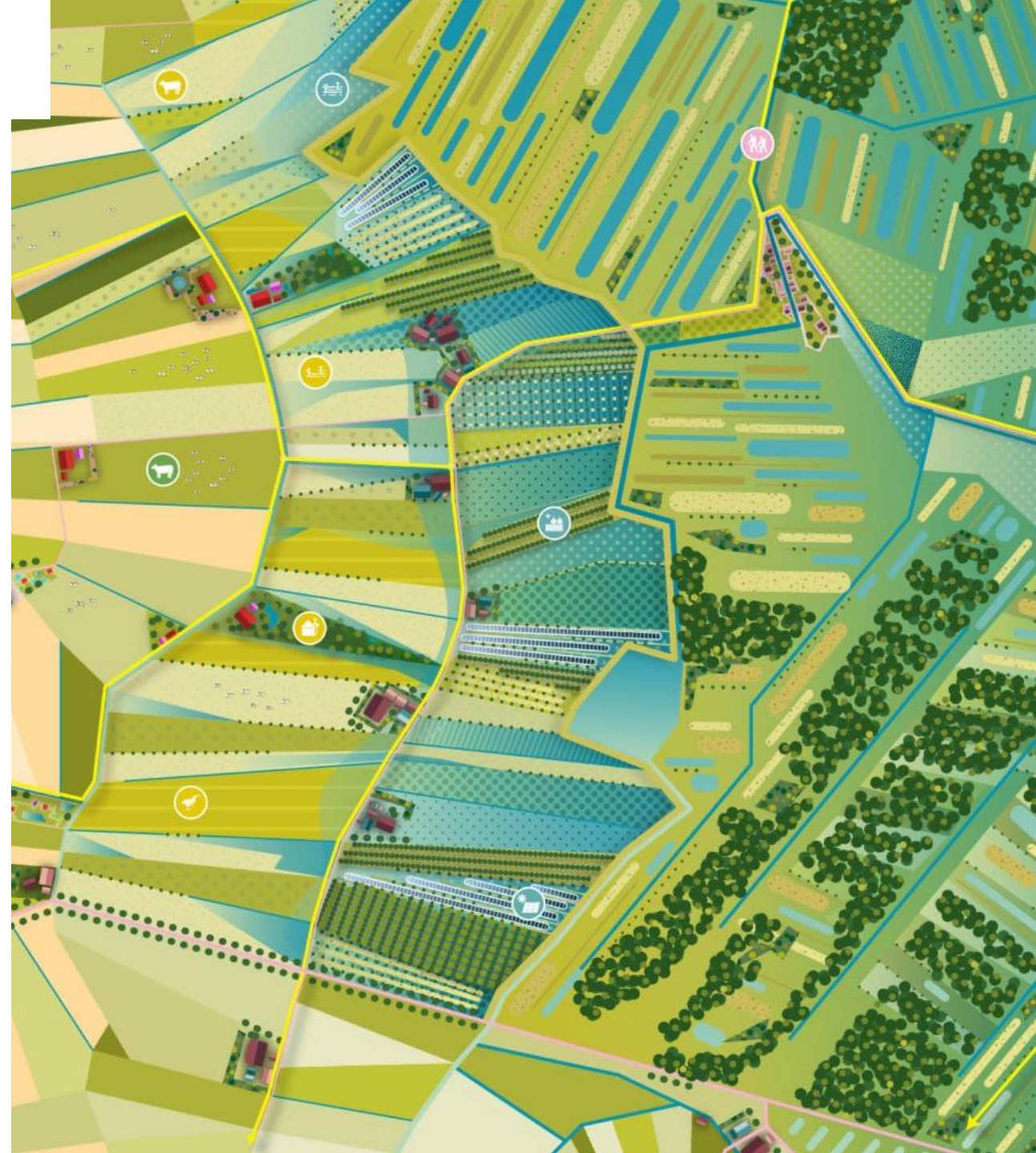
Programma

1. Opening en welkom
2. Presentatie zoneringsaanpak
3. Tafelgesprek
4. Afsluiting

Inhoud

1. Aanleiding
2. Uitgangspunten zoneringsaanpak
3. Gebieden en begrenzing
4. Maatregelen in de zone
5. Gebiedseigen oplossing
6. Ondersteuning voor boeren
7. Vervolgproces

1. Aanleiding - Wat en waarom van zoneren?

- **Vergunningverlening door systeemherstel:** "Zonder maatregelen rondom N2000-gebieden kan achteruitgang niet gestopt worden"
- **Integrale aanpak van meerdere drukfactoren:** "Een eenzijdige aanpak in smalle zones gericht op stikstof is ondoelmatig"
- Voortbouwen op wetenschappelijke, maatschappelijke en provinciale voorstellen

“Zonering is de motor van een effectief pakket”

- PBL, Deltares, RIVM & WUR (2025). *Reflectie op MCEN maatregelenpakket spoor 2*

2. Uitgangspunten

1. **Systeemherstel:** Zonering brengt agrarisch grondgebruik en activiteiten in balans met de instandhouding van het Natura 2000-gebied
2. **Ruimte voor extensief boeren:** Volwaardige extensieve vorm van landbouw
3. **Regie en ruimte voor gebieden:** Het Rijk pakt regie, biedt ruimte binnen de gestelde kaders aan provincies en biedt ruimte voor gebiedseigen oplossingen (via omwisselbesluiten)
4. **Integraal:** Focus op 5 meest voorkomende drukfactoren die samenhangen met landbouw en landgebruik nabij een Natura 2000-gebied.
5. **Generiek en zonering:** Zonering zet een plus bovenop generiek beleid
6. **Normeren en faciliteren:** Zonering bestaat uit normering voor individuele bedrijven richting 2035 en ondersteuning om de beweging naar de norm haalbaar te maken.

Categorie	
■	Beken
■	Stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden
■	Grondwaterbeschermingsgebieden

3. Waar- Gebieden en begrenzing

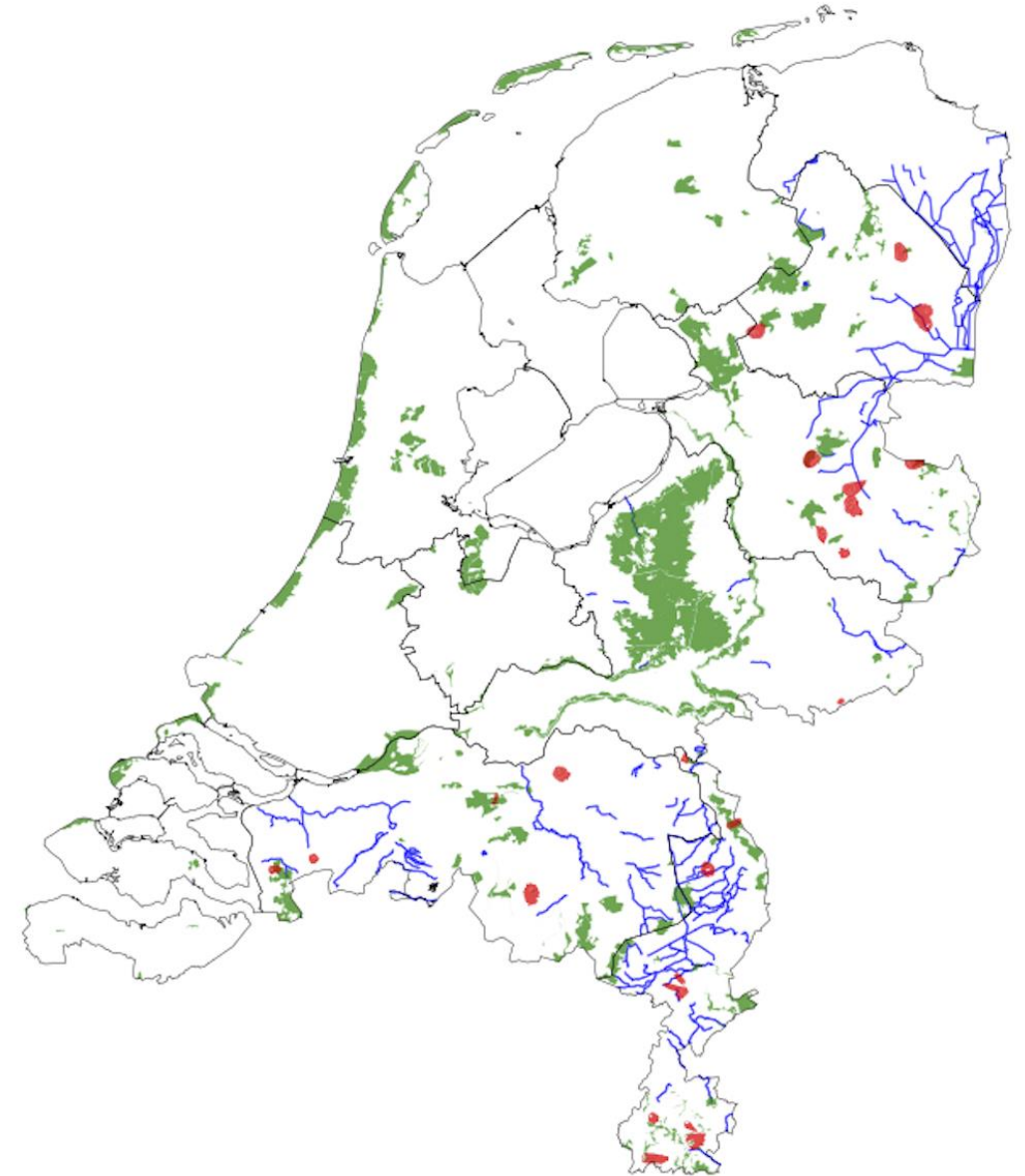
Beleidsvoornemen 1 - Zonering in en rond ca. 100 van 120 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

- sommige gebieden is/komt de natuur (al) in goede staat
- Rondom sommige gebieden zijn weinig agrarische activiteiten of zijn ze niet gekoppeld aan een drukfactor

Beleidsvoornemen 2 - Voor ca. 85 van de 100 gebieden: 500-meter, voor 15 gebieden 1000-meter zones

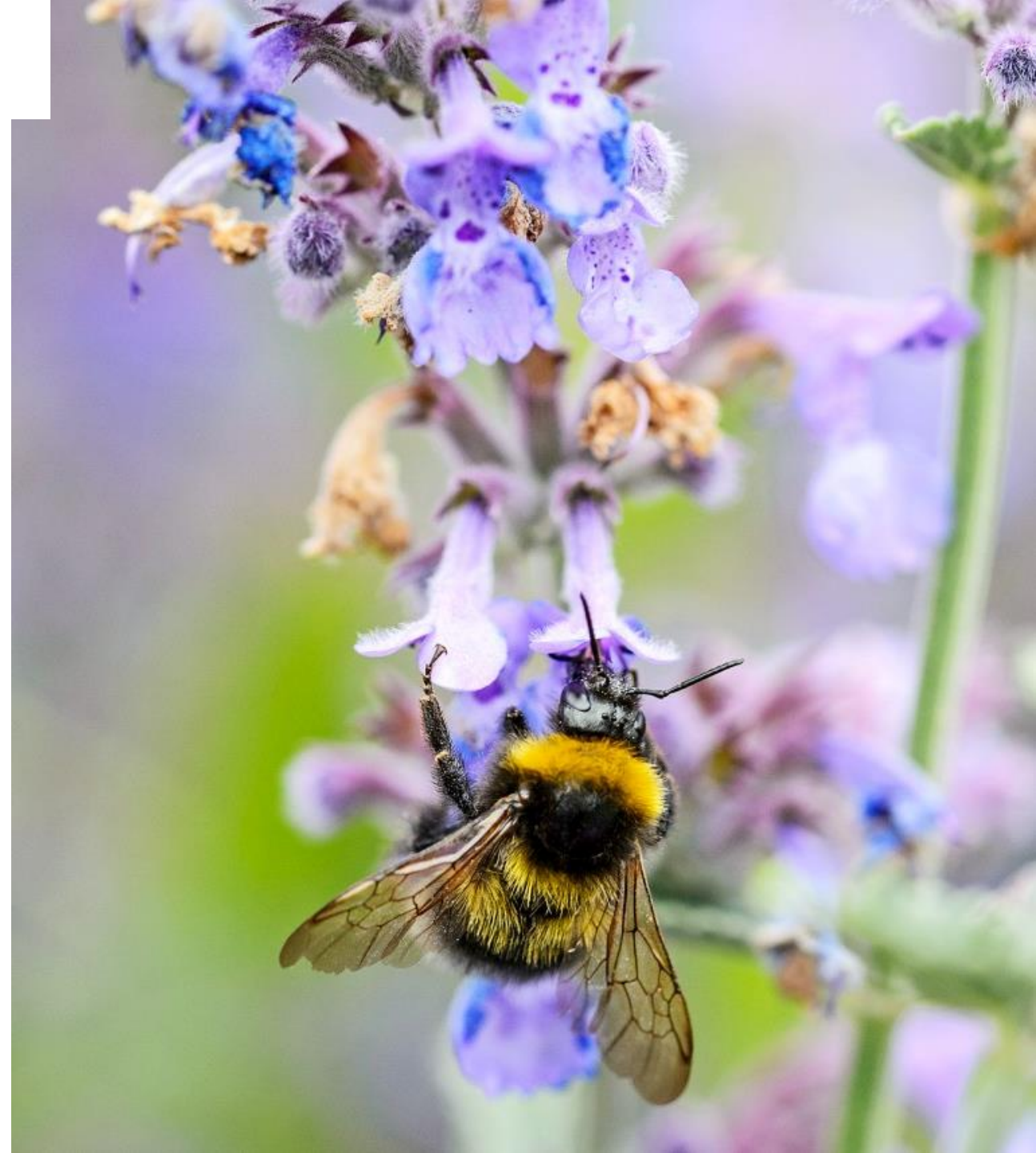
- Begrenzing op detailniveau door provincies langs kavel- en landschapsstructuur

Beleidsvoornemen 3 - Uitbreiding werkingsgebied zone voor maatregelen voor hydrologie en waterkwaliteit passend bij hydrologisch systeem

4. Maatregelen in de zones

- Normen en regels voor agrarische ondernemers, aanvullend op het generieke pakket
 - Regels zien toe op grondgebonden veehouderijen en plantaardige teelten
 - Extensivering grondgebruik, bredere drukfactoren en ongewenste activiteiten
 - Verdere uitwerking in afstemming met provincies
- Systeemherstelmaatregelen voor water en natuur
 - Hydrologie en waterkwaliteit (verbeteren waterkwaliteit, herstel waterhuishouding en vergroten waterdynamiek)
 - Ecologische verbindingen en uitbreiding leefgebied (gradiënten, landschapselementen en nieuwe natuur)
 - Provincies aan zet bij gebiedsspecifieke invulling

5. Gebiedseigen oplossing - omwisselbesluit

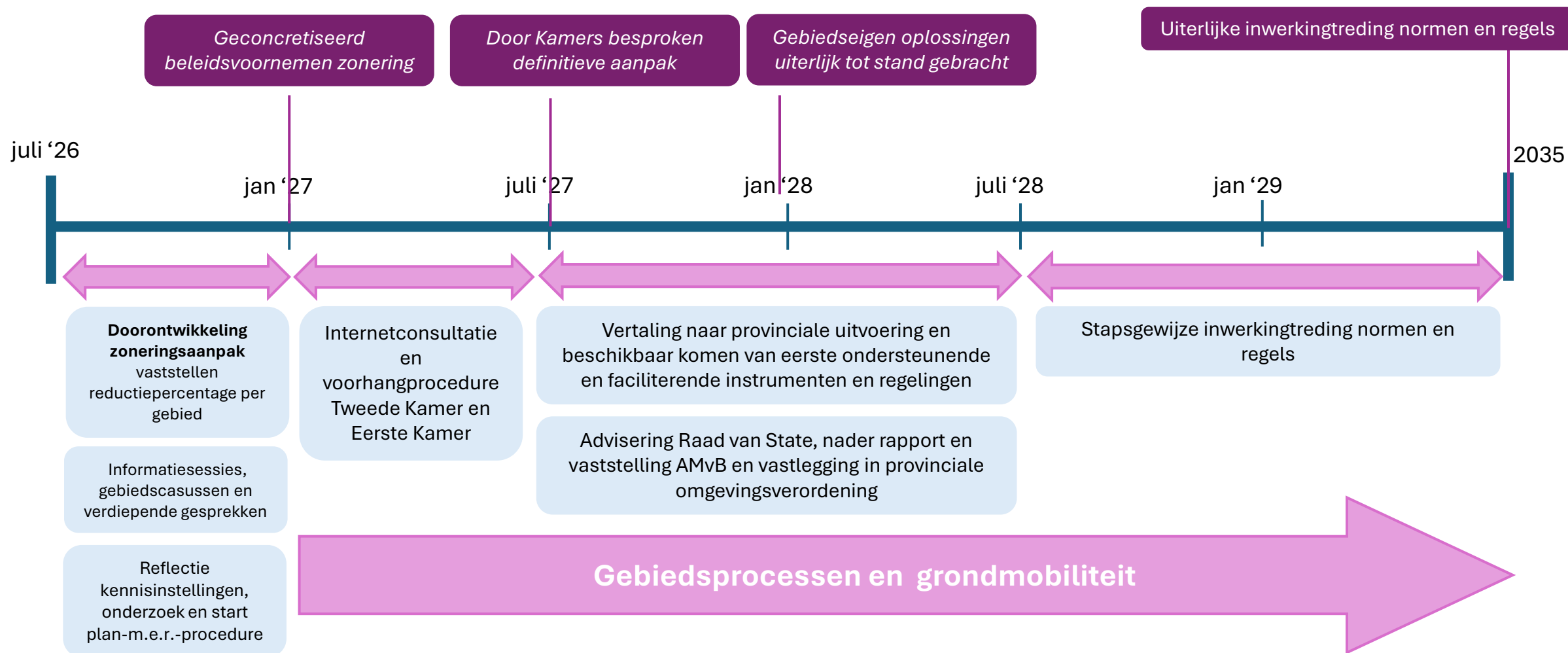
- De instructieregels van het Rijk vormen de ruggengraat van de zoneringsaanpak
- Meerdere gebieden zijn ook al ver in de ontwikkeling van een eigen aanpak
- Tot 1 januari 2028 kunnen gebieden met een eigen oplossing komen om drukfactoren weg te nemen
- Moet leiden tot eenzelfde integraal doelbereik met eenzelfde niveau van juridische borging en binnen financiële kaders
- Stapsgewijze concretisering die gelijk oploopt met uitwerking instructieregels. Komende periode verdere uitwerking nodig van zowel inhoud als proces

6. Faciliterend pakket

- Grote beweging voor ondernemers in de zones; deels verplicht (voldoen aan regels en normen) deels vrijwillig (bijv. inzet op ANB en natuurinclusieve landbouw)
- Stevige ondersteuning nodig (bovenop generiek pakket). Bevat o.a. grondinstrumenten, transitievergoedingen, extensiveringsregeling, langjarig ANB & procesbegeleiding
- Faciliterend wordt in samenhang ontwikkeld met de Rijksinstructieregels
- Gezamenlijke opgave om grondmobiliteit op gang te brengen, beschikbaar instrumentarium op te schalen en te ontsnipperen en nieuw instrumentarium te ontwikkelen

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

www.werkplaatsvoorlandbouwenatuur.nl

6 juli 2026